

VVD:

Duurzaamheidsprogramma gemeente Nieuwkoop 2025-2028

1. Op welke onderdelen van het programma is het *niet* gelukt opgaven/doelen en resultaten smart te maken? Wat is daarvan de reden?

Bijvoorbeeld op de onderdelen 'Circulaire strategie' en 'stapsgewijs het wagenpark verduurzamen'. We kunnen niet enkel elektrische voertuigen aanschaffen. Zo kunnen de strooiwagens op dit moment niet volledig elektrisch zijn. Die houden het niet lang genoeg vol tijdens nachten met vorst. Hierdoor is deze opgave niet volledig smart te maken en kiezen we voor 'stapsgewijs'. Bijvoorbeeld het aantal energiecoachgesprekken in een jaar is kwantitatief meetbaar. Dat kan niet op alle onderdelen. De 'circulaire strategie' is op dit moment lastig SMART te maken, ook omdat we hier nog aan het begin staan om dit inzichtelijk te maken. Waar mogelijk zijn de doelen/opgaven SMART geformuleerd.

2. Welke gevolgen voor Nieuwkoop zijn verbonden als de ambities 2030/2050 niet worden gehaald? Het Rijk heeft afspraken gemaakt over het tegengaan van klimaatverandering in het Klimaatakkoord. Van alle gemeenten wordt een bijdrage verwacht. Het is nu niet in te schatten welke gevolgen het voor Nieuwkoop heeft als we deze doelen niet halen. Een voorbeeld waar dit wel duidelijk is, is binnen de RES. Bij het achterblijven van de doelen in bijvoorbeeld regio Holland Rijnland, kan de provincie (alternatieve) locaties voor zon/wind aandragen. Verder is dit een politieke vraag.

3. Waarom wordt duurzaam inkopen en aanbesteden pas vanaf 2026 opgepakt? Kunt u in dat kader de volgende tekst opgenomen in de evaluatie/50% circulaire inkoop toelichten: "staat nog in de kinderschoenen, op dit moment geen prioriteit".

We vinden het belangrijk te starten met een 0-meting. Daarmee maken we inzichtelijk waar we als gemeente Nieuwkoop op dit moment staan en wat we op dit moment al doen. Na deze 0-meting stellen we een strategie duurzaam inkopen en aanbesteden op. Het betekent dus niet dat we in 2025 (nog) niet duurzaam inkopen (denk bijvoorbeeld aan onze circulaire lantaarnpalen met led-verlichting en de aanschaf van elektrisch aangedreven gereedschap van de buitendienst). Tijdens de looptijd van het 'Duurzaamheidsprogramma 2021-2024' lag de focus vooral op het thema 'energie'. Hierdoor kreeg het thema 'circulaire economie' minder aandacht.

4. Kunt u inzicht geven in de externe financiering van (delen van) het duurzaamheidsprogramma 2025-2028, zoals CDOKE en andere subsidiestromen? Worden deze stromen optimaal benut?

De CDOKE-middelen (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) benutten we volledig voor de gemeentelijke formatie en deels (maximaal 10%) voor externe advisering zoals het aanvragen van de WIS-subsidie voor het Warmtenet in Langerhaar. Inmiddels gaat dit om meerdere beschikkingen tot een bedrag van € 2.028.075. Dit is bedoeld om de capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid bij gemeente te vergroten voor de komende jaren.

Voor het Energiebesparingsfonds is naast het miljoen vanuit de algemene reserve ook budget uit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) aangevraagd. Voor het tweede jaar op rij ontving de gemeente Nieuwkoop de maximale uitkering. Alle middelen die vanuit het NIP ontvangen, gebruiken we voor

het Energiebesparingsfonds om inwoners te helpen met het isoleren van hun woning. Eind 2024 is van de ontvangen €1.500.000 uit het NIP €300.000 aan subsidie uitgekeerd.

Voor de aanpak energiearmoede ontvangen we ook middelen vanuit het Rijk. Deze middelen zetten we in om huurders (met energiearmoede) van corporatiewoningen te ondersteunen met een energieadvies en kleine energiebesparende maatregelen. Als service worden deze kleine besparende maatregelen ook aangebracht. Voor de woningeigenaren (met energiearmoede) loopt een aanpak in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket. Woningeigenaren ontvangen een aanbod voor gratis vloer- of bodemisolatie.

NN:

Duurzaamheidsprogramma 2025-2028

1. Aangegeven wordt dat al onderzocht is hoe gemeentelijke gebouwen duurzamer gemaakt kunnen worden (blz. 2) Op blz. 19 staat dat, t.b.v. een routekaart, in kaart gebracht moet worden wat er nodig is om energie neutrale gemeentelijke gebouwen te realiseren. Dit lijkt tegenstrijdig, graag verklaring.
De routekaart geeft duidelijkheid over 'wat' en 'wanneer' een gebouw verduurzaamd wordt. Het geeft een compleet overzicht en een strategie voor de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed. Los van de routekaart zijn al verschillende onderzoeken gedaan en voor een aantal gemeentelijke gebouwen al energierapporten opgesteld. Dit gebruiken we ook voor de routekaart. In 2025 is de routekaart klaar. Dan informeren wij de raad hierover. De raad betrekken we vanzelfsprekend ook bij de te maken keuzes.
2. 36% van de uitstoot bestaat uit broeikasgassen die bijna geheel voortkomt vanuit de landbouw. Dit wordt in dit programma buiten beschouwing gelaten. Graag een toelichting.
De invloed die wij hierop als gemeente kunnen uitoefenen is zeer beperkt. We kunnen stimuleren om te verduurzamen (minder uitstoten) door bijvoorbeeld zon op dak en kleine windmolens. Verder is dit een politieke vraag.
3. In het collegeprogramma staat dat een realistische visie "Nieuw perspectief op de landbouw" wordt opgesteld. De energietransitie is daarin een belangrijk thema. Gereed 2023-2024. In de tussenrapportage van het college staat dat er geen Nieuwkoopse visie op landbouw opgesteld wordt. Wat zijn de doelstellingen/ambities/acties van het college voor de komende 4 jaar op het beleidsterrein landbouw m.b.t. energietransitie/duurzaamheid?
We kunnen hier beperkte stappen zetten. We zijn afhankelijk van de keuzes die het kabinet nog moet maken. Wel stimuleren en faciliteren we ook de landbouw waar wij kunnen, dit doen we bij alle ondernemers binnen onze gemeente. Bij vergunningsverlening wordt ruimte geboden en streven we maximale flexibiliteit na. Een concreet voorbeeld is de toevoeging van de optie om kleine windmolens bij agrarische bedrijven mogelijk te maken.
Verder is dit een politieke vraag.
4. Graag inzicht in hoe de aanpak/de doelstellingen/acties die zijn opgenomen in dit programma een bestendige aanpak is om daadwerkelijk te komen tot de doelstellingen voor 2030 en voor 2050. M.a.w. liggen we met deze inzet op koers?
Terecht wordt gesteld dat netcongestie voor vertraging kan zorgen. Hoe realistisch zijn de doelstellingen m.b.t. de energietransitie/aanleg zonnenvelden en zon op dak gezien de capaciteit van het stroomnet?
De doelstelling van 0,08 TWh opwek van duurzame energie per jaar is nog steeds een realistische doelstelling. Volgens netbeheerder Liander ligt de netcongestie namelijk vooral op de energielevering en in mindere mate op de teruglevering van energie. In Nieuwkoop is dus nog steeds ruimte om zonnestroom op het net toe te laten. Ondanks dat blijft het wel een uitdaging om bovengenoemde doelstelling in 2030 te halen. De voortgang hierin staat onder druk vanwege de steeds wijzigende omstandigheden rondom het elektriciteitsnetwerk en andere onzekere factoren (zoals veranderde marktomstandigheden, natuurregeling en juridische procedures).

Onze huidige prioriteit ligt bij de ontwikkeling van zonnenvelden bij bedrijventerrein De Olm. GCN en VON doen daar onderzoek naar de mogelijkheden van het opzetten van een energiegebiedssysteem/energy hub. Zoals ook in het beleidskader zonne-energie staat, sluiten we daarop aan en spannen we ons in om een gebiedsgerichte ontwikkeling tot stand te brengen. De opwek van zonne-energie maakt daar deel van uit. We blijven ons dus actief inzetten, maar kunnen - door steeds wijzigende omstandigheden – niet garanderen dat de doelstelling voor 2030 gehaald wordt.

5. Onder het toewerken naar aardgasvrij: isoleren en overstappen duurzame warmtebronnen wordt niets opgenomen over Nieuwveen/warmte uit waterzuivering. Wat is daarvoor de reden? Het college heeft gedurende de looptijd van het 'Duurzaamheidsprogramma 2021-2024' hier onderzoek naar gedaan. De ondernemers van Schoterhoek II, verenigd in een coöperatie, hebben in meerderheid besloten om de warmtevoorziening niet te willen uitbreiden naar de bestaande bouw in Nieuwveen.
6. Uit de planning maken wij op dat de voorgestelde circulaire gemeentelijk strategie pas op eind 2028 klaar is. Klopt dit? We doen al veel en dat maken we op dit moment inzichtelijk. We starten met een 0-meting. Op basis daarvan maken wij een strategie. Die strategie is uiterlijk in 2028 klaar.

Vraag 1: m.b.t. Bladzijde 7

In de 3^e alinea wordt gesproken over het aanboren van extra financiële middelen, zoals subsidies. Welke andere extra financiële middelen heeft het college voor ogen (om welke subsidiemogelijkheden gaat het. Provinciaal, landelijk, Europees of anders)?

Op dit moment hebben we geen concrete subsidies voor ogen. Het college houdt de subsidiemogelijkheden nauwlettend in de gaten en vraagt waar mogelijk relevante subsidies aan.

Vraag 2: m.b.t. Bladzijde 7

Bij de opsomming van projecten onder aan de pagina wordt ook Duurzaam bouwloket genoemd. Als ik op de website Duurzaambouwloket.nl kijk, blijkt Nieuwkoop geen samenwerkingspartner te zijn. Is deze samenwerking onlangs beëindigd of is hier sprake van begripsverwarring?

Dit staat in het kostenoverzicht uit de Kadernota 2025. Bij het opstellen van de kadernota was Duurzaam Bouwloket het energieloket van de gemeente Nieuwkoop. Door een regionale aanbesteding is dit in het derde kwartaal van 2024 veranderd naar Regionaal Energieloket.

Vraag 3: m.b.t. Bladzijde 10

Onder figuur 7 wordt opgemerkt dat 64% van de broeikasgassen wordt veroorzaakt door CO₂. De gemeente kiest bewust voor CO₂ reductie. De overige gassen vallen buiten de scope van dit programma. Waarom wordt deze keuze gemaakt? Acht het college de reductie van andere gassen niet urgent (genoeg)?

Dit is een politieke vraag.

Vraag 4: m.b.t. Pagina 15

In hoofdstuk 4 wordt gesproken over een demontagehal t.b.v. recycling. Bestaat deze hal al of is er al een besluit tot bouw genomen? Zo ja, waar komt deze hal en wie gaat de hal beheren?

De besluitvorming is afgerond. De demontagehal komt in Alphen aan den Rijn en wordt in 2026 opgeleverd. Het beheer ligt bij Cyclus en zij werken hierbij samen met lokale maakbedrijven. Voor meer informatie verwijzen wij naar de brief van B&W aan de raad, zaaknummer 434851.

Vraag 5: m.b.t. Pagina 23

Er wordt gesteld dat biologische landbouw wordt gestimuleerd. Hoe geeft de gemeente dit concreet vorm?

We faciliteren en ondersteunen initiatieven binnen de kaders en mogelijkheden die er zijn. We geven aandacht aan het sluiten van de kringloop – waar o.a. ook het Fieldlab Groene Hart zich op richt.